

Wandeling biodiversiteit: van Boterbloem tot bijenburcht

Startpunt:

(Speeltuin) Boterbloem Bodegraven

Eindpunt:

Terrassonsingel, Bodegraven

Route: 2 km

Als u vanaf het eindpunt terug wandelt naar
het beginpunt, is de wandeling in totaal
ongeveer 4 km.

In zwart de route, in **blauw** de toelichting

Startpunt: speeltuin Boterbloem, Bodegraven

Weideveld is een relatief jonge wijk. Helaas is de wijk niet erg toekomstbestendig ingericht: de buurt is erg versteend, er staan weinig bomen en de bomen die er staan hebben een smalle kroon waardoor ze nooit veel schaduw zullen gaan geven.

Tegenwoordig toetsen we ontwikkelplannen op de gevolgen van klimaatverandering, om dit soort problemen te voorkomen en ervoor te zorgen dat nieuwe bewoners een gezonde en toekomstbestendige leefomgeving krijgen.

In de nieuwere delen van de wijk (o.a. Speenkruid, Pinksterbloem en Hoefblad) zijn doorgroeibare parkeerplaatsen geplaatst. Die worden minder warm dan gewone bestrating, waardoor er minder hittestress is. Ook kan het regenwater beter de grond in, waardoor er minder wateroverlast is en het grondwaterpeil beter op peil blijft bij droge perioden. Dat is gunstig want bij langdurige droogte kan dalende grondwaterstand extra bodemdaling veroorzaken.

Vergroening Boterbloem: Deze plek is bij de stresstesten* over klimaatverandering in 2019 genoemd als één van de grootste knelpunten in onze gemeente m.b.t. hittestress. Ondanks dat de speelplek nog niet oud was, is de plek vorig jaar al op de schop gegaan om vergroend te worden. Daarvoor is een rijkssubsidie ontvangen.

Voor

Na

* Het klimaat verandert en extreem weer komt steeds vaker voor. Daarom is in de Deltabeslissing Ruimtelijke Adaptatie vastgelegd dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust is. Op basis van deze beslissing is het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) gestart. Gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk werken samen aan dit programma. Het DPRA kent een zesjarige cyclus. In 2019 hebben we onze eerste stresstesten en risicodialogen uitgevoerd. Dit jaar zijn we bezig met de 2^e ronde.

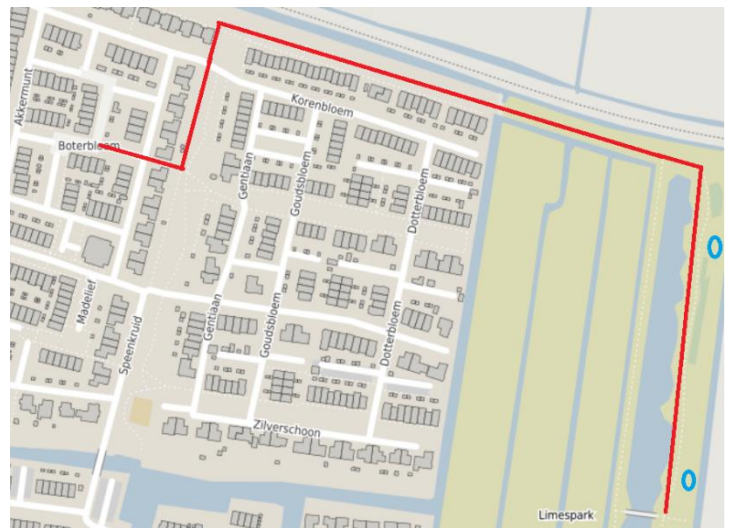
Met een stresstest brengen we in beeld hoe kwetsbaar onze gemeente kan zijn voor wateroverlast, hitte, droogte en overstroming. Dit doen we door kaartmateriaal over mogelijke effecten van extreme weersituaties in de toekomst, te combineren met gegevens over hoe gevoelig objecten en functies zijn voor deze effecten. Op basis daarvan analyseren we waar en wanneer welke knelpunten kunnen ontstaan. De stresstest betreft zowel de gebouwde omgeving als het landelijk gebied.

Van speeltuin Boterbloem naar de paddenpoeltjes

Loop van speeltuin Boterbloem naar de parkeerplaatsen zoals hiernaast weergegeven. Steek de straat over en ga rechtdoor en vervolgens links richting de Korenbloem. Steek weer de straat over om rechtdoor te gaan en sla vervolgens rechtsaf het fietspad Limespark op. Loop langs het fietspad en ga, na het water maar voor de bocht, het Limespark in.

Paddenpoeltjes: In het Limespark zijn 3 paddenpoelen aangelegd. Bij de ontwikkeling van Weideveld waren namelijk rugstreeppadden aangetroffen. De rugstreeppad staat op de Rode lijst en wordt geclassificeerd als 'gevoelig'. Hij is ook opgenomen in de Europese Habitatrichtlijn. De paddenpoelen zijn aangelegd als compensatie voor verloren leefruimte van de pad. Rugstreeppadden overwinteren ingegraven (tunnels tot wel een meter diep), dan zijn er hopen zand te zien.

De paddenpoelen (ter plaatse van de blauwe cirkels op de kaart) zijn lastig te zien en kunnen droogstaan. Hieronder een luchtfoto van een paddenpoel en rugstreeppad.

Wat algemene info over de rugstreeppad:

'Zoals de meeste amfibieën is ook de rugstreeppad een uitgesproken nachtbraker. Pas tijdens het invallen van de schemering komt hij tevoorschijn om op open plekken te gaan jagen. Soms is 's nachts te zien dat ze op zandpaden hun typische korte sprintjes trekken. De rugstreeppad begint pas laat aan de voortplanting. Zo rond half april trekt hij vanuit zijn overwinteringslocatie (soms wel een meter diep onder de grond) naar het voortplantingswater. Eenmaal in het water

aangekomen laten de mannetjes, al zittende in het ondiepe water, hun luide roep weerklinken. Het ratelende geluid is tot op een kilometer afstand te horen en trekt soortgenoten uit de wijde omgeving aan.

De rugstreeppad is een zeer slechte zwemmer. Hij zoekt altijd een plek op in het water, waar hij op de bodem kan zitten, terwijl zijn kwaakblaas net boven het wateroppervlak uitkomt. Op dergelijke plaatsen worden ook de eieren afgezet. De rugstreeppad kent een zeer lang voortplantingsseizoen dat sterk afhankelijk is van de weersomstandigheden. Het begin van het seizoen wordt meestal ingeluid door een periode met warm en vochtig weer. Tot in juli kan opeens weer een opleving in voortplantingsactiviteit plaatsvinden. Dit gebeurt vaak na een periode van overvloedige regen en warm weer.' (bron: website Ravon).

Van paddenpoeltjes naar oeverzwaluwkast

Loop verder naar het zuiden (langs de andere paddenpoel) en ga over de brug naar de Boerderijweg. Stop dan om schuin naar achteren te kijken.

Oeverzwaluwkast: Bij de ontwikkeling van Groote Wetering is in 2018 voor het pand van Koemans Verpakkingen een grondwal aangebracht, op grond van de gemeente. Deze wand leek geschikt te zijn voor oeverzwaluwen. Ze graven zelf holen uit in het talud, maken een nest en brengen daar in alle veiligheid hun jongen groot. Waarbij de gemeente moet zorgen dat het talud vrij blijft van kruiden en planten want anders maken de zwaluwen er geen gebruik van.

Na een opschoonactie van het talud in het voorjaar van 2023 heeft een actieve vogelwerkgroep de nesten na het broedseizoen van 2023 gecontroleerd om te kijken hoe succesvol de broedpogingen waren. Er zaten immers ruim 40 nestgangen in het talud, dus we hadden goede hoop op een mooi resultaat. Wat bleek: de gangen varieerden van 20-80 cm diepte, maar slechts bij 6-8 gangen werd nestmateriaal aangetroffen als indicatie dat er ook gebroed was. Dit was een tegenvaller. De grond bleek niet zo geschikt door wortels en steentjes waardoor de zwaluwen geen goede gang met nest konden uitgraven.

Samen met de werkgroep is besloten om een oeverzwaluwkast neer te zetten om het broedsucces van de vogels te verbeteren. Met de vogelwerkgroep zijn we overeengekomen dat zij de kast onderhouden en het direct omliggende gebied vrijhouden van beplanting, zodat de zwaluwen niet gehinderd worden. Daarnaast wordt er onderzoek uitgevoerd en worden de vogels geringd.

We hebben nu voor het 2^e jaar op een rij goede resultaten, er zijn meer dan 300 jonge vogels uitgevlogen!

Van de oeverwaluwkast naar de bijenburcht

Sla rechtsaf de Boerderijweg op en ga de eerste straat/brug rechts (Terrassonsingel). Ga vervolgens links het fietspad op. Aan de rechterkant is de bijenburcht.

Bijenburcht/insectenheuvel: De burcht is als plan naar voren gekomen omdat op deze locatie een tijd een depot voor grond is geweest. Toen de grond weggereden werd, moest de aannemer gaan herstellen en hebben we het plan gevat om dan maar gelijk te werken aan de biodiversiteit. Deze groen-blauwe zone is een belangrijke verbinding tussen de bebouwde kom en het buitengebied en andersom, langs deze structuur is het dus van belang om te zorgen dat de kwaliteit niet achteruitgaat.

Het gronddepot is omgevormd naar bijenburcht. De bijenburcht met zijn groene omzoming en natuurlijk inheemse kruidenrijkdom is een plek met luwte van de wind en voedsel voor zowel vlinders, kevers en bijen.

Waarom plaatsen we niet gewoon een insectenhotel?

In Nederland komen circa 365 bijensoorten voor en 20% maakt gebruik van holtes in stenen en riet. Maar de rest, dat zijn dus bijna 300 soorten, maakt daar geen gebruik van en graaft in de grond, de bij maakt zelf gangen of gebruikt oude muizennesten e.d. Ook daarom staat het hek ervoor, juist om dit talud zo te houden dat het geschikt blijft voor insecten.

Zo'n insectenheuvel/bijenburcht blijkt erg goed te werken. Ondertussen hebben we er dus nog twee gerealiseerd, bij het N11 park en in het Kennedybos.

Eventueel: Van de bijenburcht terug naar het startpunt (Kaart op de volgende pagina)

Volg het fietspad verder langs het water. Vervolg de route, bij de bocht met het bruggetje, over de stoep langs het water tot bij de volgende brug. Steek 2x het water over richting Weideveld. Loop een stuk rechtdoor en ga over nog een bruggetje. Ga vervolgens de 2^e straat (Klaproos) links en sla voor het appartementencomplex rechtsaf. Ga nog een stukje rechtdoor tot u weer bij de parkeervakken bent.

